

حجاب زیر حتر

لیلا کوشنده

هیئت علمی دانشگاه تبریز

سرشناسه : کوشنده، لایلا، ۱۳۴۸ -
 عنوان و نام پدیدآور : زیر چتر حجاب/لایلا کوشنده.
 مشخصات نشر : تبریز: انتشارات مرتضی دشت، ۱۳۹۴.
 مشخصات ظاهری : ۱۵۶ص.
 شابک : ۸۰۰۰۰ ریال 978-600-7819-08-1
 وضعیت فهرست نویسی : فیپا
 موضوع : حجاب
 موضوع : حجاب -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام
 رده بندی کنگره : BP ۹۱۳۹۴:۹۷۸۵/۱۷/۲۳۰
 رده بندی دیویی : ۶۳۶/۲۹۷
 شماره کتابشناسی ملی : ۴۱۸۴۸۵۲

زیر چتر حجاب

تألیف : لایلا کوشنده
 ویراستار : محمد پارسایی
 ناشر : انتشارات مرتضی دشت
 تاریخ و نوبت چاپ : زمستان ۱۳۹۴ - اول
 شمارگان : ۱۰۰۰ جلد
 شابک : 978-600-7819-08-1
 قیمت : ۸۰۰۰۰ ریال
 چاپ و صحافی : افق بی‌پایان

کلیه حقوق اثر مزبور برای مولف و ناشر محفوظ است.

نشانی: تبریز - بلوار ۲۹ بهمن - خیابان دانشگاه - تلفاکس: ۳۳۳۶۲۴۷۷

فهرست اجمالی مطالب

بخش اول: بررسی حریم‌های حجاب در قرآن	۱۵
فصل اول: حجاب خانه و خانواده	۱۷
فصل دوم: حجاب از دیدگاه نصوص دینی	۲۱
فصل سوم: حجاب اندام شهوت	۳۳
فصل چهارم: حجاب در صوت و صدا	۳۷
فصل پنجم: حجاب پوشش، لباس و آرایش	۴۱
فصل ششم: حجاب در رفتار	۷۰
فصل هفتم: حجاب ناطق (عفت)	۷۲
بخش دوم: آثار حجاب	۹۰
فصل اول: آثار حجاب در بعد فردی	۹۳
فصل دوم: آثار حفظ حجاب در بعد خانوادگی	۱۰۱
فصل سوم: آثار حفظ حجاب در بعد اجتماعی	۱۰۵
بخش سوم: ریشه‌ها و آسیب‌ها	۱۰۹
فصل اول: ریشه‌های بدحجابی و بی‌حجابی در جامعه اسلامی	۱۱۱
فصل دوم: آسیب‌ها و پیامدهای بدحجابی و بی‌حجابی	۱۲۷

فهرست تفصیلی مطالب

پیش‌گفتار ۱۳

بخش اول: بررسی حریم‌های حجاب در قرآن

فصل اول: حجاب خانه و خانواده ۱۷

مفهوم استیذان ۱۸

فصل دوم: حجاب از دیدگاه نصوص دینی ۲۱

۱. رویکرد قرآنی ۲۱

۱-۱. سم کلید عفاف ۲۲

۱-۲. فرق «ن» و «نر» ۲۲

۱-۳. غضب (شاه‌الامه استقلالی) ۲۳

۱-۴. زبان‌های جنس‌چیزی ۲۵

۲. رویکرد روایی ۲۷

۳. رویکرد فقهی ۲۸

فصل سوم: حجاب اندام شهوت ۳۳

۱. حفظ فروج در آیات ۳۰ و ۳۱ سوره نور ۳۳

۲. حکمت پوشش اندام شهوت ۳۴

۳. آشنایی با برخی از احکام مربوط به نگاه بر اندام شهوت ۳۵

فصل چهارم: حجاب در صوت و صدا ۳۷

حکم «سماع» و «إسماع» ۳۷

فصل پنجم: حجاب پوشش، لباس و آرایش ۴۱

۱. زینت و آرایش ۴۱

۱-۱. تفاوت زینت با زیور ۴۲

۱-۲. اقسام زینت ۴۲

۲. لباس و پوشش ۴۴

۲-۱. حداقل مقدار پوشش ۴۴

۲-۲. پوشش و حجاب برتر ۴۵

۴۶	۲-۳. قلمرو حجاب (بی حجابی، بدحجابی)
۴۶	۲-۴. لباس شهرت
۴۸	۲-۵. فلسفه حکم برای پوشش زنان
۴۸	۳. فطری بودن حکم پوشش
۵۰	۳-۱. چرا برخی زنان به حکم فطرت عمل نمی کنند؟
۵۲	۳-۲. انحراف از فطرت چگونه اتفاق می افتد؟
۵۳	۳-۲-۱. نفس انسان و القاءات شیطانی
۵۴	۳-۲-۲. غفلت و خود فراموشی
۵۵	۳-۳. تعلیقات استعمارگران
۵۶	۳-۳. بازگشت به اصل فطرت
۵۸	۴. چرا تأکید بیشتری بر وجوب پوشش زنان وجود دارد؟
۶۰	۴-۱. خود نمایی دلیل بر نوع شخصیت
۶۰	۴-۲. آیا می توان با تلاش های فرهنگی مردان را از داشتن نگاه جنسیتی به زنان بازداشت؟
۶۱	۴-۳. آیا زن مسلمان در انتخاب لباس آزاد نیست؟
۶۲	۵. آیا حجاب همان لباس است؟
۶۲۲	۵-۱. مفهوم حجاب
۶۳۳	۵-۲. مفهوم لباس
۶۴	۵-۳. هر لباسی حجاب نیست
۶۶	۶. چرا حجاب چادر؟
۶۸	۷. آیا رنگ سیاه چادر کراهت دارد؟ زبان گویای چادر سیاه چیست؟
۷۰	فصل ششم: حجاب در رفتار
۷۲	فصل هفتم: حجاب باطنی (عفت)
۷۳	۱. عفت
۷۶	۲. حیا
۷۷	۲-۱. رابطه ادب و حیا
۷۸	۲-۲. اقسام حیا
۷۸	۲-۳. ارکان حیا

- ۴-۲. تفاوت حیا با شرم ۷۹
- ۵-۲. ارتباط حیا و پوشش ۷۹
- ۶-۲. راه‌های تضعیف و یا از بین رفتن حیا ۸۰
- ۷-۲. راه‌های حفظ و تقویت حیا ۸۱
۳. عوامل مؤثر بر عفاف و خویشن‌داری ۸۲
۴. رابطه حجاب و عفاف ۸۳
۵. رفتار زن و مرد نسبت به هم در غرب به نقل از مقام معظم رهبری ۸۶
۶. آیا صدا، پاک بودن دل، زن را از داشتن حجاب بی‌نیاز می‌کند؟ ۸۸

بخش دوم: آثار حجاب

- مقدمه ۹۱
- فصل اول: آثار حجاب - بعد فردی ۹۳
۱. مبارزه با نفس ۹۳
۲. ایجاد آرامش روانی در زنان ۹۴
۳. ایجاد آرامش روانی در مردان ۹۵
۴. القای حس ارزشمندی به زن ۹۶
۵. جلوگیری از ایجاد عقده و حسادت بین زنان ۹۷
۶. عامل افزایش زیبایی و جمال ۹۷
- فصل دوم: آثار حفظ حجاب در بعد خانوادگی ۱۰۱

۱. سلامت و استحکام خانواده ۱۰۱
۲. عامل تشکیل خانواده و حل بحران جمعیت و سلامت نسل ۱۰۳
- فصل سوم: آثار حفظ حجاب در بعد اجتماعی ۱۰۵
۱. کاهش مفاسد اجتماعی و ایجاد محیطی سالم و برخوردار از امنیت اجتماعی ۱۰۵
۲. ایجاد آرامش روانی در جامعه و تقویت نیروی کار ۱۰۶
۳. جلوگیری از پدیده شوم مصرف‌گرایی و مبارزه با تهاجم فرهنگی غرب ۱۰۷

بخش سوم: ریشه‌ها و آسیب‌ها

- فصل اول: ریشه‌های بدحجابی و بی‌حجابی در جامعه مسلمان ۱۱۱
۱. ضعف اعتقادی (عدم اعتقاد به فلسفه حجاب) ۱۱۱

۱۱۲	۲. بی‌توجهی به جنبه‌های اخلاقی و تربیتی حجاب
۱۱۶	۳. بحران هویت (مشکل فرهنگی)
۱۱۹	۴. رقیق شدن حیا
۱۲۰	۵. محدودیت انگاری حجاب
۱۲۲	۶. تمایلات روانی
۱۲۳	۷. فریادی خاموش
۱۲۴	۸. ضعف کنترل اجتماعی
۱۲۷	فصل دوم: آسیب‌ها و پیامدهای بدحجابی و بی‌حجابی
۱۲۷	۱. طلاق - بهر - خانواده از طریق اشاعه شهوت‌طلبی و ایجاد مناظری برای چشم‌چرانی
۱۲۸	۲. سلب امنیت جنسی زنان
۱۲۹	۳. غفلت آفرینی
۱۳۱	۴. بالا رفتن سن ازدواج
۱۳۲	۵. تحریک جنسی نسل‌ها قبل از بلوغ
۱۳۳	کتاب‌نامه

پیش گفتار

بی شک امروزه یکی از مهمترین مسائل جهانی که در ارتباطی ملموس با اندیشه‌ها و باورهای دینی ماست موضوع زن و مسائل مربوط به آن است. دیدگاه‌های متنوعی درباره مسائل پربین و خم زنان وجود دارد و فرصت‌های بسیاری را می‌طلبد که به بررسی و ارزیابی آنها پرداخته شود.

از جمله مسائل مهم که در جامعه اسلامی ما تبدیل به یک آسیب اجتماعی شده است مسأله حجاب و پوشش زن مسلمان است. این موضوع در دو دهه اخیر از دغدغه‌های مهم دینی، فرهنگی و اجتماعی بوده. از چندگاهی مورد توجه رسانه‌ها، نهادها، دستگاه‌های دولتی، فرهنگی و انتظامی قرار گرفته است.

از سویی نهادهای فرهنگی در بعضی از ادارات و سازمان‌ها تصمیم به تصویب اساسنامه و طرح جامع عفاف و حجاب نمود و راه‌ارهایی برای رفع مشکل بی‌حجابی ارائه داده‌اند. اما عملاً این تلاش با موفقیت چندانی روبرو نشده است. و اکثر با اندک تسامح، اعتقاد به ازدیاد آمار بدحجابان نداشته باشیم، با قطعیت می‌توان گفت از تعداد آنها کاسته نشده است.

در این ارتباط سؤال بسیار مهمی ذهن بسیاری از افراد متدین جامعه را به خود مشغول داشته است:

حال که حجاب و پوشش کامل زنان یکی از سنت‌ها و هنجارهای ملی و دینی جامعه ماست چرا هم اکنون اینگونه از سوی برخی زنان مسلمان جامعه ما مورد بی‌مهری قرار گرفته است؟ و اگر به عنوان یک فرد مسلمان، باید‌ها و نبایدهای فردی و اجتماعی ما برگرفته از دین اسلام است و ما در تمام مراحل زندگی اعم از فردی و اجتماعی، دین اسلام را حاکم می‌دانیم، دلیل این نوع رفتار چیست؟

به زعم بسیاری از پژوهشگران حوزه دین و اجتماع، یکی از عوامل فروپاشی جوامع فقدان حیا و عفاف است که خود مقدمه بی‌بندوباری‌های جنسی و غرق شدن در امیال غیر انسانی می‌باشد.

خدای متعال در قرآن کریم می‌فرماید:

«فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ أَضَاعُوا الصَّلَاةَ وَاتَّبَعُوا الشَّهَوَاتِ فَسُوفَ يَلْقَوْنَ غِيَا»^۱

«سپس جانشین آن مردم خداپرست قومی شدند که نماز را ضایع گزاریده و شهوت نفس را پیروی کردند و اینها بزودی کیفر گمراهی را خواهند یافت.»

حجاب برخاسته از فطرت بشر و مبتنی بر نیازهای اوست. رعایت حجاب نه تنها برای خود زن ارزش می‌آفریند بلکه خانواده و اجتماع را نیز تحت تأثیر خود قرار می‌دهد. خالق انسان که عالم خبی است، زیبایی و کمال انسان‌ها به ویژه زنان را در عفاف و حجاب دانسته است.

عفاف و پاکدامنی از بارزترین نشانه‌های زندگی و سلامت جامعه اسلامی است و حجاب اسلامی از بهترین نمادهای تمایز میان جوامع اسلامی و غیر اسلامی به شمار می‌رود. این نوشتار بر آن است تا بر راه و دغدغه‌های مسلمانان جامعه ایرانی یادآور شود که عفت و پاکدامنی بزرگترین سرمایه است و حفظ این سرمایه نقطه در بازگشت به فطرت و فرمانبرداری از دستورها و احکام الهی میسر خواهد بود.